

Vergaderjaar 2023–2024

31 865

Verbetering verantwoording en begroting

Nr. 251

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 mei 2024

Op 24 januari jl. heeft de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat (IenW) vragen gesteld over de evaluatie van «beleidskeuzes uitgelegd» (Kamerstukken 31 865, nr. 231). Meer in het bijzonder is aandacht gevraagd voor het toepassen van het «beleidskeuzes uitgelegd kader» bij beleidsbrieven met budgettaire effecten boven de € 20 miljoen en het inzichtelijker maken van de beoogde doelmatigheid en doeltreffendheid. Ook is aandacht gevraagd voor de toezeggingen die gedaan zijn aan de begrotingsrapporteur over het inzichtelijker maken aan welke beleidsdoelen uitgavenposten in de begroting bijdragen.

Uit de evaluatie blijkt dat in de periode 2021 tot 2022 twee van de twaalf beleidsbrieven met voorstellen boven de € 20 miljoen waren voorzien van het kader beleidskeuzes uitgelegd. In 2023 is de naleving voor IenW gestegen naar 50 procent. Het nog beperkt toepassen van het kader in de periode 2021–2022 had te maken met de aanloopfase en de nog relatieve onbekendheid van het instrument. Ook is in de evaluatie onduidelijkheid gebleken over het toepassingsbereik van het kader, mede in verband met situaties waarin gerelateerde beleidsvoorstellen gebundeld worden aangeleverd. Er zal in afstemming met het Ministerie van Financiën meer duidelijkheid gezocht worden door te beoordelen of het bundeling betreft vanwege inhoudelijke samenhang van beleidsvoorstellen, waardoor voorstellen niet los van elkaar kunnen worden gezien en ingevoerd. Het voornemen is om in die gevallen op het totaal van de betreffende voorstellen invulling te geven aan de verplichting van het kader beleidskeuzes uitgelegd.

Ik onderschrijf volledig het belang van een goede onderbouwing van beleidsvoorstellen. Op dit moment is voor IenW het uitgangspunt dat in

de beleidsvoorbereiding altijd het Beleidskompas¹ wordt toegepast. Langs deze weg wordt – gezien de samenhang – de toepassing van het kader beleidskeuzes uitgelegd geborgd. Het inzichtelijker maken van de doelmatigheid en doeltreffendheid vindt langs de volgende twee sporen plaats.

- a. Gebruik van het Beleidskompas: Het versterken van het beleidsproces door de toepassing van het Beleidskompas zorgt ervoor dat in beleidsbrieven nadrukkelijker dan tot nu toe het geval was aandacht wordt besteed aan het inzichtelijk maken van de afwegingen. Bij de uiteindelijke beleidskeuze en in te zetten beleidsinstrumenten worden complexiteit, consistentie, doelmatigheid en doeltreffendheid nadrukkelijk afgewogen. Wanneer met dit beleid meer dan € 20 miljoen gemoeid is, wordt conform artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016 een extract van deze uitkomsten opgenomen in het kader Beleidskeuzes uitgelegd.
- b. De koppeling tussen middelen en doelen in de begroting: Het opnemen in alle artikelen van de begroting hoe grote uitgavenposten bijdragen aan het bereiken van de beleidsdoelen, zoals in de begroting 2024 voor artikel 14 en 21 is gedaan.

Toepassing van het Beleidskompas versterkt een gedegen beleidsvoorbereiding en dwingt tot een goede probleemanalyse en een integrale afweging. Het Beleidskompas helpt bij het in kaart brengen van de verwachte doelmatigheid en doeltreffendheid van beleidsvoorstellen. De al bestaande beleidsevaluatie-commissie binnen lenW is – na introductie van het Beleidskompas – omgevormd tot beleidskwaliteitcommissie met als doel de kwaliteit van de beleidsvorming te verstevigen.

Wat betreft de versterking van de koppeling tussen doelen en middelen in de begroting geldt dat lenW hier mee aan de slag is. Over verdere aanpassingen in de begroting, zoals al toegepast voor de begrotingsartikelen 14 en 21, zijn eerder door mij toezeggingen gedaan aan de begrotingsrapporteur van de commissie lenW. De daarvoor gekozen opzet wordt nu voor alle beleidsartikelen van de lenW-begroting doorgevoerd. Dit is in lijn met de hiervoor genoemde toezegging en is recent herbevestigd in beantwoording op schriftelijke vragen van uw Kamer samenhangend met de behandeling van de Ontwerpbegroting 2024, afgelopen januari. Deze verbeteringen komen tot uiting in de Ontwerpbegroting 2025. Hierin wordt ook, zoals door de Kamer gevraagd, in de artikelsgewijze toelichting meer specifiek inzicht gegeven in de bijdrage van grote uitgavenposten aan het bereiken van de beleidsdoelen.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers

¹ <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/beleidskompas>